

mitották, hogy Franciaországban ennek a találmánynak a gyakorlati hasznosítása öt naponként egy millió frank értéket jelent. Magyarországon ki törődne az ilyesmivel. Mert ha volna is hozzá kedve, még akkor sem teszi meg, mert hátha futó bolondnak néznék. De egyébként is, hol volna nálunk az ilyen üzemekhez szükséges tőke, a jóakarát s a vállalkozás bátorsága? Sehol. A vállalkozási kedvnek legfeljebb gyanúsításokban volna része. Mert a gyanúsítás és gáncsolódás virágjántak sehol sincsen olyan jó termő talaja, mint nálunk . . .

A gyerekek intelligenciája.

— Kísérletek a belvárosi fiúiskolában. —

(Saját tudósítónktól.) Nagy László, a kiváló tudós és a gyermektanulmányi mozgalom megteremtője Magyarországon, délelőtt mutatta be a kísérleti pedagógia főbb vizsgálati módszereit a belvárosi fiúiskola tanulói. Szele Róbert dr. tankerületi főigazgató és Jánossy Gyula tanfelügyelő lehetővé tették, hogy a tanítók, tanárok teljes számmal jelen legyenek a kiváló tudományos értékű bemutatásnál. Kivülök igen nagy érdeklődő közönség is megjelent.

Legelőször intelligencia-mérést mutatott be a IV. fiú osztály 40 tanulója. Az eljárás Ebbinghaus kihagyásos módszerével történt. Nyomatott szöveget kapott minden gyermek. A szövegből egyes szók hiányoztak, illetve a szó hosszának megfelelő betűkkel helyettesítettek. Ezeket kellett betölteni a megfelelő szóval. Kombinációs módszernek is hívják, mert a kitaláló, kombináló képességet teszi próbára. A végzett munka minősége, azaz a legtöbb helyesen megtalált szó az intelligencia mértékének meghatározója. Intelligencia mérésre többféle módszer is van, melyek mindegyike más-más, szellemi képesség kipróbálásával igyekezik a kérdés megoldásához. Persze csak relatív és abszolút eredményhez vezetnek e kísérletek. Bár vannak

minden kor szellemi fejlettségéhez mért abszolút normák is.

Nagy László második bemutatása az *elmetípus vizsgálat* volt. Binet francia pszichológus módszere szerint az ötödik osztály 30 tanulója. Minden gyermek kapott egy képet „Munkácsi egy kevésbé ismert művét reprodukálva, színes nyomással. A levelezőlap nagyságu képet két percig exponálta azaz annyi ideig nézhették figyelmesen a gyermekek, aztán beszédte avval: Irjátok le a képet!” A képzszerzés eredeti hajlamosságán alapul, hogy ki milyen elmetípusa. A kép leírásában a közvetlen reprodukció működését vizsgálhatjuk, amiben a képzszerzés eredeti hajlama mutatkozik. Az egyik gyermek írását elleshettem és szó szerint adom: „A rabok megvoltak láncozva és egy anya tartja a csecsemőt és egy gyerek kezében pedig egy könyv van és az asztalon pedig 1 abrosz volt terítve és az abroszon pedig egy tányérban két darab kenyér volt és még a rablók meg is voltak láncozva és szomorú voltak és néztek abroszon való tányérra és a kenyérre.” Ez a *leíró tipushoz* tartozó gyermek. A másik annyit írt: „Egy részeg ember gyilkosságot követett el és a rendőrök elfogták és viszik a laktanyába.” Ez bár fantasztikusan, de az esemény összefüggő megfigyelésével írja le a képet, nem ugyan pontos, de hézagos elemeivel, mint az előbbi. Ez a *megfigyelő-fantázia* típus. Van *leíró, megfigyelő, értelmes, tudós, magyar kutatók* szerint még *fantázia és elmélkedő típus*. Tiszán ritkán fordul elő, inkább keverten.

Az I., III., V. oszt. egy-egy tanulója *szó- emlékezet*i vizsgálatot mutatott be Nagy László Ranschburg módszere szerint. Páros szavakat mondott, pl. szép-ajtó, ló-kocsi. Husz másodperenyi szünet után 10—10 szóból álló páros szócsoporthoz kikérdezték oly módon, hogy a hívó szót kimondta és a gyerek rámondta emlékezetből a megfelelő másik szót. A hívószó kimondása és a gyerek felelete közötti időt másodperc órával, az ugynevezett sportórával mérte és feljegyezte minden felelet után. Az emlékezetfolyamat időtartamát így minden esetben pontosan megállapította. A *szóemlékezet vizsgálat* ugyanígy történt, másodpercórával és a folyamat pontos időbeli feljegyzésével.

Délután 3 órától 5-ig újból volt bemutató jelentékeny számú hallgatóság előtt. Sorra kerültek a *színelemlekezet*i vizsgálatok színes pamuttal. *Alakemlekezet*i vizsgálatot végzett geometriai ábrákkal. Az emlékezet mechanikai avagy asszociatív lefolyását lehetett szemléltetni. *Hangmagassági* kísérlet megállapítás következett azután erre való kísérleti eszközzel. *Esztétizmus* kísérletek is voltak. Evvel a térkiszömbmérővel megállapított a bőr érzékenysége a kéz fejen, vagyis távolságmeghatározó képessége, 2mm-től 20-ig.

A holnap délelőtt fél 11 órakor, a városháza közgyűlési termében tartandó elméleti előadáson Nagy László a mai bemutatások nyomán és azok feldolgozásával ismerteti a kísérleti pedagógiai módszereit és eredményeit.

Béke. Athénből jelentik: A görög hadsereg leszerelése hat hét alatt előreláthatóan véget ér. Csupán négy évfolyamot, mintegy huszonötezer embert tartanak fegyverben és pedig az újonnan megszerzett terület biztosítására. A tengerészeti csapatokat valószínűen azonnal el fogják bocsátani. — A hatalmaknak a *párisi* pénzügyi bizottság egybehívásáról való tárgyalása *kedvező* eredménnyel járt. Az egybehívás előfeltétele a török-görög béke megkötése volt. Minthogy a békét tegnapelőtt megkötötték, a pénzügyi bizottságot talán már a jövő hét folyamán egybehívják. — Mint a *Reichspost* értesül, a *hatalmak mind hozzájárultak a Dél-Albánia elhatárolására vonatkozó angol javaslat*hoz. A javaslat a londoni határozatok alapján áll és így Ausztria és Magyarország és Olaszország álláspontjával tökéletesen megfér. A nemzetközi elhatároló bizottság tagjai már kaptak is ily értelmű utasítást kormányaitól.

Pankovicsné előtt állók. Csak a kezét láttam egy pillanatra, de észrevettem, hogy ennél formásabb, szebb és jobban ápoltságú kacsót almodni sem tudtam volna.

Csak lassankint mertem Pankovicsné arcára emelni a tekintetemet. Meztelen karjáról, csupasz válláról gyáván siklott föl a pillantásom az arcára, a szemébe. És ahogy visszanézett rám, megértettem azt, amit csak regényben olvastam addig, hogy az ember egy pillanat alatt halálosan beleszerethet egy nőbe.

A szép asszony szeme különös mosollyal villogott rám és úgy éreztem, hogy megbarátkozott velem. A szeméből csak szimpátiát tudtam kiolvasni.

— A nagyanyámnak is ilyen szép, szelíd, kék szeme volt — szóltam Pankovicsnéhez hangosan, mert szükségét éreztem, hogy valamit mondjak.

Óriási hahota támadt, talán inkább a szögleteességem, mint a bókom miatt.

— No hát ilyen bókot sem kapott még a szép Pankovicsné — jegyezte meg nevetve egy társaságbeli ur.

Egy hölgy gunyosan kérdezte:

— Hány éves a kedves nagymamája?

Pankovicsné nyomban megvédett engem:

— Ennél szebb bókot nem is mondhatott volna nekem — szólt hozzám — mert meg vagyok róla győződve, hogy nagyon szereti a nagymamáját.

En folszegtem a fejem és nyugodtan, ünnepiesen szóltam:

— Olyan jószág sugárzik ki szeméből nagyságos asszonyom, hogy nélküle a szépsége olyan volna, mint valami gyönyörű tányér napfény nélkül.

Furcsán és kenetteljesen hangzott a bókom, hogy magam is megdöbbenem tőle.

— Bravó! bravó! — kiáltották egyszerre az idősebb urak, néhányan még tapsoltak is nekem. Az öreg urak még mindig megbecsülik a bókot, amelyről a mai fiatalság már szinte egészen leszokott.

A diadalom csak akkor lett teljes, amikor a szép Pankovicsné kivett a hajából egy égőpiros rózsát és átnyújtotta nekem. A férfiak irigy, meglepett pillantásokat küldtek felém, de annál édesebbé tették a sikereimet.

Kissé el is kábultam tőle. A nyelvemet megoldotta a győzelem mámorja és kipirulva beszéltem a mélyértelműen hangzó csacsiságokat, amelyek furcsa komolyan hangzottak el ott, ahol az emberek könnyedén, tréfásan, léhán társalognak.

A szép Pankovicsné büszkén nézett körül, mintha mondaná: „Lám, milyen pompás gavallérom akadt! Minden szava virág és hódolat.” De én éreztem, hogy irigyeim és ellenségeim vannak, akik igyekeznek aknát rakni elé.

Az egyik zsur-fiu, aki Pankovicsné udvarához tartozott és akinek, ha jól emlékszem, Boronay volt a neve, minden különösebb ok nélkül a „tango” nevű táncra terelte a beszélgetést.

En boldog voltam, hogy műveltségemet és jól értesültségemet fitogtathattam. Beszéltem a tangóról, Argentínáról, Dél-Amerikáról és az emberek áhítatosan figyeltek.

— És tudja-e ön azt a táncot? — kérdezte tőlem hirtelen Boronay, akit társalgásbeli sikereimmel féltékenyvé tettem.

— A lépéseit ismerem a tangónak, de táncolni nem tudok, — feleltem szerényen.

— Mutassa meg legalább a lépéseket — kérlelt engem a szép Pankovicsné és bársonyos, lágy hangjának ki tudott volna ellentálni?

Éreztem, hogy vakmerőség, amire vállalkozom, de a szerelem és a győzelem elszédített, minden áron ki akartam tüntetni

Butorokat

és mindennemű lakásberendezési cikkeket

legjobban és legolcsóbban
az újonnan megnyílt

BERNOVICS GYULA

butor és szőnyegházában
szerezhetők be.

Kárász-u.7.

SZEGED.